

Vergaderjaar 2008–2009

28 385

Evaluatie Meststoffenwet

Nr. 147

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2009

Het Security Convenant Kunstmest werd op 13 september 2007 door de Minerale Meststoffen Federatie (MMF), de Vereniging van Kunstmest Producenten (VKP) en het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) ondertekend.

Met de maatregelen uit dit convenant beogen de deelnemers de opslagen van stikstofhoudende anorganische meststoffen beter te beveiligen en de traceerbaarheid van deze meststoffen te borgen. Bij een juiste uitvoering van de maatregelen zal het verkrijgen van stikstofhoudende anorganische meststoffen door kwaadwillenden aanzienlijk worden bemoeilijkt en is de kans groter dat personen die deze stoffen voor terroristische doeleinden willen gebruiken eerder kunnen worden opgemerkt. Uiteindelijk worden met deze maatregelen de risico's voor de Nederlandse samenleving verkleind.

In het convenant is bepaald dat VROM de jaarlijkse rapportage van de begeleidingsgroep aan de partijen van het convenant zal doorgeleiden naar de Tweede Kamer. In de begeleidingsgroep zitten vertegenwoordigers van MMF, VKP en VROM.

Activiteiten Vrom-Inspectie

Eind 2008 heeft de VROM-Inspectie gemonitord en gerapporteerd aan de begeleidingsgroep over de verplichtingen van ondernemingen en ondernemers overeenkomstig het convenant.

Van de meer dan 100 vestigingen van de 15 deelnemende bedrijven is een aselecte steekproef van 40 locaties bezocht.

Op grond van drie punten werd nagegaan of een bedrijf voldoet aan het gestelde in het convenant nl.: registratie van de klanten én de geleverde/afgenomen partijen kunstmest op desbetreffende lokatie, beveiligings-

maatregelen op de lokatie en tot slot het werken met een Security Management Systeem (SMS).

De conclusies naar aanleiding van de steekproef geven aan dat de MMF en VKP hun leden actief hebben gestimuleerd om de beveiliging van opslaglocaties conform Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen 7 (PGS 7) te implementeren. Bedrijven hebben een goed registratieoverzicht van hun klanten (met de relevante gegevens) en van de partijen stikstofhoudende anorganische meststoffen die het bedrijf binnenkomen en verlaten.

De beveiliging van de terreinen en opslagen conform PGS 7 varieert sterk. Iets meer dan de helft van de bezochte bedrijven voldoet aan alle afspraken ten aanzien van beveiliging.

In 2009 zal de VROM-Inspectie hercontroles uitvoeren bij 25 bedrijfslocaties, om te bezien of de verbeteringen voldoende worden opgepakt.

Bij de vier bedrijven waar een SMS operationeel zou moeten zijn, bleken meerdere losse onderdelen van een SMS aanwezig te zijn, maar geen samenhangend systeem conform PGS 7.

Echter, voor het opstellen van een SMS dient onder andere gebruik gemaakt te worden van een aantal standaardscenario's. Deze scenario's worden door een werkgroep van de betrokken ministeries en het bedrijfsleven opgesteld. Op het moment van de bedrijfsbezoeken waren de scenario's nog niet beschikbaar.

Feitelijk had een SMS dus ook nog niet opgesteld kunnen worden. Medio 2009 zal de set standaardscenario's, die specifiek voor de kunstmestsector zal worden ontwikkeld, gereed zijn.

Onder meer via de MMF en VKP zullen deze scenario's met de kunstmestsector worden gecommuniceerd. De bedrijven zullen deze standaardscenario's in desbetreffende SMS's gaan verwerken.

Activiteiten VKP en MMF

De MMF en VKP hebben, via de Stichting Minerale Meststoffen Distributie i.o., een register ingesteld van ondernemers die stikstofhoudende anorganische meststoffen verhandelen. Inmiddels zijn 930 hoofdvestigingen, nevenvestigingen en opslaglocaties geregistreerd.

Begin 2009 is een laatste herinnering gestuurd naar de bedrijven die zich nog niet hebben gemeld voor het register. In deze laatste herinnering is erop gewezen dat aan het ministerie van VROM zal worden gerapporteerd welke bedrijven niet op deze herinnering hebben gereageerd.

Ondernemers die zich laten registreren houden per onderneming een inzichtelijke administratie bij van alle geleverde en afgenomen hoeveelheden stikstofhoudende anorganische meststoffen en worden geacht ongebruikelijke transacties of voorvallen bij te houden in een logboek en te melden aan de MMF, alsmede aan de lokale politie.

Tot slot zijn de MMF- en VKP-leden diverse malen opgeroepen om aandacht te besteden aan de implementatie van de beveiliging van opslaglocaties van de betreffende meststoffen, zoals neergelegd in PGS 7.

Activiteiten Ministerie van VROM

In samenwerking met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) is gewerkt aan het oprichten en implementeren van een centraal meldpunt voor ongebruikelijke transacties of voorvallen betreffende onder meer stikstofhoudende anorganische meststoffen.

Naast deze meststoffen zal dit meldpunt zich ook bezig houden met ongebruikelijke transacties of voorvallen inzake beperkt aantal andere precursoren.

Samenwerking tussen het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) en de Fiscale Opsporings- en Inlichtingendienst-Economische Controle Dienst (FIOD-ECD) heeft geresulteerd in de oprichting van het één centraal meldpunt: Meldpunt verdachte transacties chemicaliën (040 – 2 916 000). In de tweede helft van 2009 zal hiervoor een pilot starten. Met dit centraal meldpunt wordt tegemoet gekomen aan een nadrukkelijke wens uit het bedrijfsleven. Een gerichte communicatiecampagne voor deze doelgroep van bedrijven zal op korte termijn worden gestart.

Op initiatief van het ministerie van VROM is in de begeleidingsgroep een meldingsprotocol voor ongebruikelijke transacties of voorvallen betreffende onder meer stikstofhoudende anorganische meststoffen vastgesteld.

Europese ontwikkelingen

In de eerste Voortgangsrapportage Security Covenant Kunstmest (TK 28385–108) is melding gemaakt van het feit dat op 16 april 2008 de Raad van Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken in Europa het Actieplan voor verbetering van de beveiliging van explosieven (*Action Plan on Enhancing the Security of Explosives*) heeft goedgekeurd.

Vooruitlopend op de vaststelling van dit plan heeft de Europese Commissie (EC) eind 2007 een voorstel gepresenteerd met een verbod voor de particuliere verkoop van stikstofhoudende anorganische meststoffen met een hoger stikstofpercentage dan 16% op basis van ammoniumnitraat.

Uiteindelijk is eind 2008 door de EU besloten om kunstmest met een hoger percentage dan 16% op basis van ammoniumnitraat niet meer beschikbaar te laten stellen voor verkoop aan particulieren. De implementatieperiode sluit op 1 juni 2010.

De verkoop voor bedrijfsmatige toepassingen, zoals in de landbouw en de daaraan gekoppelde handel, valt nadrukkelijk niet onder dit verbod.

Enkele Oost-Europese landen hebben aangegeven nog extra tijd nodig te hebben om de gevolgen voor hun land te onderzoeken, m.n. de scheiding tussen professioneel gebruik in de land- en tuinbouw versus particulier gebruik.

Overleg tussen het ministerie van VROM, MMF en VKP heeft vooralsnog niet geleid tot de conclusie dat een verlenging van de implementatieperiode voor Nederland noodzakelijk is.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, J. M. Cramer